

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Beslutsinstans	Valnämnden i Vara kommun
Datum och tid	Tisdagen den 24 mars 2026, klockan 8.00 till 9.29
Plats	Sammanträdesrum Vetet på Vara vårdcentrum
Beslutande	
Ledamöter	Per Gunnarsson (M), ordförande Peter Persson (S), vice ordförande, §§ 1–10, punkt 1–6 Christina Rikardsson (SD)
Tjänstgörande ersättare	Irène Karlsson (C) ersätter Mikael Plate (M)
Övriga närvarande	
Ersättare	—
Sekreterare	Loella Tandoc Johansson, valsamordnare
Övriga	Linda Samuelsson Winbo, biträdande valsamordnare
Justering	Protokollet signeras digitalt onsdagen den 25 mars 2026. Elektroniska underskrifter redovisas på sista sidan av protokollet samt noteras längst ner till vänster på respektive sida.
Justerade paragrafer	§§ 1–12
Ordförande	Per Gunnarsson (M)
Justerare	Christina Rikardsson (SD)
Tillkännagivande	Justeringen tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.
Publiceringsperiod	2026-03-26 – 2026-04-10
Protokollets förvaringsplats	Kansliavdelningen

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Ärendelista

Paragraf	Ärende	Diarienummer	Sida
§ 1	Revidering av internkontrollplan 2026 för valnämnden	VN 2025/8	3 - 5
§ 2	Vallokaler till RKR-valet 2026	VN 2024/18	6 - 8
§ 3	Röstningslokaler och öppettider (förtidsröstning) under RKR-valet 2026	VN 2024/18	9 - 11
§ 4	Ersättning (arvode) för röstmottagare, ordförande och vice ordförande för RKR-valet 2026	VN 2026/6	12 - 13
§ 5	Riktlinje för hantering av valsedlar RKR-valet 2026	VN 2025/9	14 - 15
§ 6	Valnämndens krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera	VN 2026/5	16 - 17
§ 7	Fredade zoner i anslutning till röstmottagningsställen under RKR-valet 2026	VN 2026/7	18 - 19
§ 8	Revidering av delegationsordning för valnämnden inför RKR-valet 2026	VN 2025/11	20
§ 9	Ändring av sammanträdesdagar i april och maj 2026 för valnämnden	VN 2025/6	21 - 22
§ 10	Information från valkansliet 2026	VN 2026/3	23 - 25
§ 11	Redovisning av delegationsbeslut 2026	VN 2026/4	26
§ 12	Anmälningssärenden 2026	VN 2026/2	27

Revidering av internkontrollplan 2026 för valnämnden

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att komplettera internkontrollplan 2026 med nya risker, kontrollmoment, granskningar och åtgärder enligt tabellerna nedan utifrån rekommendationer från kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån yrkanden i kommunstyrelsen kopplat till internkontrollplan 2026 beslutade kommunstyrelsen den 4 februari 2026 § 9 om att lägga till nya risker, kontrollmoment, granskningar och åtgärder till internkontrollplan 2026. Kommunstyrelsen beslutade också att rekommendera övriga nämnder att göra vissa av kompletteringarna i sina respektive internkontrollplaner för 2026.

Anledningen till att kompletteringar behöver göras i respektive nämnds internkontrollplan är att kommunstyrelsens roll är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet, i enlighet med 6 kap. 1 § kommunallagen (2017:725). Det är dock viktigt att uppsikten är begränsad till kommunstyrelsens rätt att bland annat göra påpekanden samt lämna råd och anmärkningar, men inte att gripa in i en nämnds utövande av dess förvaltningsuppgifter i enskilda ärenden. När det gäller varje nämnds planer gällande internkontroll kan kommunstyrelsen således enbart lämna rekommendationer hur dessa bör se ut, men varje nämnd bör besluta hur det konkret ska utformas och kontrolleras.

Utifrån detta föreslår sektor ledning nedan förslag på kompletteringar utifrån kommunstyrelsens rekommendation.

Risk	Kontrollmoment - beskrivning	Granskning – vad och hur?
NY - Risk att inte alla delegationsbeslut anmäls in till nämnd när beslutsattestanter utses.	NY - Rutin kring hantering av upplägg av användare i ekonomisystemet.	NY - Sök fram alla nya beslutsattestanter som lagts in i ekonomisystemet under året och följ upp att dessa är anmälda som delegationsbeslut till berörd nämnd. Granskning ska göras två gånger per år, vid delår augusti samt vid årets slut.

NY - Risk att inte alla leverantörsfakturer eller utbetalningar attesteras av två olika personer.	NY - Uppsättning i ekonomisystemet som innebär att om man gjort en attest är attesträtten förbrukad och ingen mer attest kan göras.	NY - Göra stickprov på de 5 största samt 3 slumpmässigt utvalda utbetalningar för valnämnden för att kontrollera att attest skett av två olika personer. Granskning ska göras två gånger per år, vid delår augusti (för perioden januari–augusti) samt vid årets slut (för perioden september–december).
NY - Risk att inte attestreglementet följs vad gäller tilldelning av attesträtter till obehöriga personer.	NY - Kontroll av att attestreglementet följs gällande tilldelning av attesträtt.	NY - Ta fram lista på alla befintliga personer med attesträtter i ekonomisystemet och kontrollera att dessa är utsedda enligt attestreglementet. Granskning ska göras två gånger per år, vid delår augusti samt vid årets slut.

Valnämndens inköp är huvudsakligen förbrukningsmaterial för att kunna genomföra röstmottagning och görs genom kommunens upphandlade portal Marknadsplatsen om det inte gäller specialbeställningar. Därför har kontrollmomentet att varor och tjänster inte upphandlas enligt avtal inte tagits med. Om större inköp görs kommer detta upptäckas när stickprov görs på leverantörsfakturer.

Valnämnden administreras under sektor ledning vars internkontrollplan har kompletterats med nya åtgärder för kontrollmomentet att handlingar inte diarieförs eller är bristfällig. Åtgärderna innebär att kansli- och beredskapsenheten respektive ekonomienheten från sektor ledning kommer att genomföra informationsinsatser och avstämningar och har därför inte inkluderats i valnämndens egna internkontrollplan. Valnämndens diarie har dessutom ett mycket begränsat antal handläggare som alla har god kunskap om detta.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från valsamordnare, dokumentid 175752
- Kommunstyrelsens beslut 2026-02-04 § 9
- Internkontrollplan 2026 för valnämnden, antagen 2025-10-21 § 8, handlingsid 2025.61

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Beslutet ska skickas till

- Kommunstyrelsen
- Kanslichef
- Controller
- Ekonom

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

§ 2

Ärendenummer VN 2024/18

Vallokaler till RKR-valet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar om följande vallokaler i valdistrikten för de allmänna valen till riksdag, kommun och region (RKR-valen) den 13 september 2026:

<u>Valdistrikt</u>	<u>Vallokal</u>
Arentorp	Föreningshuset Arentorp
Kvänum	Aulan/skolmatsalen på Nästegårdsskolan i Kvänum
Larv	Hedensborgs klubbhus
Levene	Scoutgården i Stora Levene
Skarstad	Skarstad Bygdegård (förutsatt att bygdegården bekräftar senast den 25 maj 2026 att hissen är åtgärdad och fungerar)
Vedum	Laskegården i Vedum

De tre valdistrikten i Vara tätort (Vara Östra, Vara Västra och Vara Centrum) använder en gemensam vallokal som är Alléhallen i Vara.

Valkansliet får i uppdrag att boka respektive lokal på så sätt att de kan ställas i ordning och möbleras inför valdagen.

Sammanfattning av ärendet

Enligt vallagen (2014:301) 4 kap. 20 § ska varje kommun se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som vallokaler. Väljarna ska ha goda möjligheter att rösta och lokalerna ska vara anpassade utifrån lokalisering, tillgänglighet och öppethållande. Valmyndighetens krav att göra valen mer tillgängliga på alla sätt, och framförallt röstmottagningsställena, blir allt högre efter att proposition 2024/25:181 om säkerhet och tillgänglighet vid val implementerades 1 december 2025. Det innebär också att kommunen från och med i år måste inkludera följande obligatorisk information om hur tillgänglighetsanpassad lokalen är:

- **Parkeringsmöjlighet finns i anslutning till lokalen**
Det finns en eller flera tydligt skyltade parkeringsplatser, som är reserverade för personer med nedsatt rörelseförmåga inom 25 meters gångavstånd från lokalens entré.
- **Lokalen är tillgänglig för personer som använder rullstol**
Om trappor eller trappsteg finns utanför eller inne i lokalen är kompletterade med hisslösning eller ramp som inte är för brant. Entré, dörröppningar och möblering i lokalen gör det möjligt för dem som till exempel använder rullstol att komma in, runt i och ut ur

lokalen. Lokalen har avskärmning för valsedlar och valskärm för att göra i ordning sin röst i lägre bordshöjd.

- **Lokalen har kontrastmarkering**

Kontrast- eller varningsmarkering finns på till exempel glasytor, trappsteg, nivåskillnader och liknande.

- **Extra belysning finns vid valsedlar och valskärm**

Bakom avskärmning av valsedlar och valskärm där väljaren gör i ordning sin röst finns extra belysning.

- **Förstoringshjälpmedel finns**

Förstoringshjälpmedel som till exempel förstoringsglas finns i lokalen.

Valkansliet har i år sett över några av vallokalerna igen sedan den grundliga översynen med platsbesök gjordes till de allmänna valen 2022. Av de lokaler som besökts hittills konstateras att få lokaler uppfyller tillgänglighetskraven. I enlighet med Valmyndighetens ställningstagande VAL-887 om värdeneutrala röstmottagningsställen bör valnämnd göra en ny bedömning inför varje val av lämpligheten hos de lokaler som avses användas som röstmottagningsställe. En lokal ska ha god tillgänglighet för alla väljare och detta väger tyngre än en i övrigt bättre lämpad lokal även om den har anknytning till ett företag, en religiös sammanslutning eller liknande. I de fall något kriterium tillåts stå tillbaka bör valnämnden motivera vad som gör att man ändå väljer den lokalen.

Tidigare år har Levenes valdistrikt använt cafédelen på Levene arena och dessförinnan Levene skola. Ingen av de två har varit ideala utifrån valhemligheten och tillgänglighetskraven eftersom utrymmet varit begränsat. Valkansliet har besökt och föreslår istället Scoutgården i Levene som ligger mer centralt, påminner om en bygdegård i sin utformning och någorlunda tillgänglighetsanpassad.

Kvänums valdistrikt lyfte efter valet till Europaparlamentet (EU-valet) 2024 återigen sitt önskemål om att använda idrottshallen istället för aulan/skolmatsalen på Nästegårdsskolan. Idrottshallen användes 2019 när aulan renoverades och de två lokalerna ligger i direkt anslutning till varandra och har samma parkeringsmöjligheter. Valkansliet besökte idrottshallen i februari 2026 och bedömer att aulan/skolmatsalen är den bättre av de två. Idrottshallen inte har någon egen ingång utan väljare måste gå igenom omklädningsrummen för att komma in och ut i lokalen.

I EU-valet 2024 användes Sparbanken Blackbox på Vara Konserthus som en och samma vallokal för de tre valdistrikten i Vara tätort (Vara Östra, Vara Västra och Vara Centrum). Modellen används i många andra kommuner runt om i Sverige och föll väl ut bland röstmottagarna i Vara också. Däremot fick lokalen viss kritik av väljare då det var långt att gå från huvudentrén in till Blackboxen. Med en gemensam lokal istället för tre olika, kan antalet röstmottagare minskas liksom utgifterna för röstmottagararvode till förmån för en eventuell hyreskostnad. För årets val föreslås istället Alléhallen som ligger mer centralt i Vara och i dagsläget inte har någon hyreskostnad för kommuninterna bokningar.

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Alla föreslagna vallokaler är preliminärbokade.

Valnämndens beredning

Det framkommer att hissen i Skarstad Bygdegård inte fungerade vid en sammankomst i mars 2026. Valnämnden är eniga om att tillgängligheten i varje vallokal för alla väljare ska prioriteras och i enlighet med Valmyndighetens direktiv. Skarstad Bygdegård måste därför bekräfta att hissen är åtgärdad och fungerar senast den 25 maj 2026 inför att valnämnden måste anmäla till Valmyndigheten vilka vallokaler som ska användas, annars får en alternativ vallokal bokas och då förslagsvis i Tråvad istället.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse av valsamordnare, dokumentid 176083
- Foton på förslag till vallokaler RKR-valet 2026, dokumentid 176099

Beslutet ska skickas till

- Uthyrare/ansvariga för beslutade vallokaler
- Kommunikationsavdelningen
- Kanslichef
- Valdatasystemet Valid

Röstningslokaler och öppettider (förtidsröstning) under RKR-valet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar om följande röstningslokaler och öppettider för förtidsröstning under de allmänna valen till riksdag, kommun och region (RKR-valen) 2026

1. Tomrummet på Vara bibliotek har öppet för förtidsröstning enligt följande:
måndag till och med torsdag klockan 10 till 18
fredag klockan 10 till 16 och
lördag klockan 10 till 13.
2. Aulan/skolmatsalen på Nästegårdsskolan i Kvänum har öppet för förtidsröstning mellan klockan 10.00 och 14.00 första söndagen under förtidsröstningen, det vill säga den 30 augusti 2026.
3. Laskegården i Vedum är öppet för förtidsröstning mellan klockan 10.00 och 14.00 andra söndagen under förtidsröstningen, det vill den 6 september 2026.
4. På valdagen är Alléhallen i Vara röstningslokal tillsammans med de tre valdistrikten i Vara tätort och med samma öppettider som vallokalerna, det vill säga mellan klockan 8 och 20.
5. Ge valkansliet i uppdrag att boka respektive lokal på så sätt att de kan ställas i ordning och möbleras för röstmottagning.

Sammanfattning av ärendet

Det är valnämnden som utser röstningslokaler och bestämmer vilka dagar och tider de ska vara öppna för röstning. Dock ska minst en röstningslokal vara öppen varje dag under den tid som röstmottagning får ske i röstningslokaler som kommunen har anordnat. Förtidsröstningen börjar den artonde dagen före valdagen, vilket i år innebär onsdagen den 26 augusti för de allmänna valen till riksdag, kommun och region 2026. Väljarna ska ha goda möjligheter att rösta och lokalerna ska vara anpassade utifrån lokalisering, tillgänglighet och öppethållande.

Förtidsröstningen har ökat för varje val och förutspås göra detsamma till 2026. Det krävs inte bara rätt personer som röstmottagare men också en lagom bemanning under öppettiderna för att arvodeskostnaderna ska hållas inom nämndens budget.

Valdeltagandet i ett RKR-val är drygt 80 procent med ungefär 45 procent som förtidsröstare, både i Vara kommun och på nationell nivå. I Vara motsvarade detta 4 714 förtidsröster av totalt 12 829 röstberättigade.

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Inför de allmänna valen till riksdag, kommun och region (RKR-valen) 2026 föreslår valkansliet några förändringar från senaste två valen, bland annat med anledning av Valmyndighetens ökade krav på tillgänglighet.

Öppettiderna i Kvänum och Vedum har ändrats och bemanningen utökats från tre till fyra röstmottagare. Detta då bedömningen är att fler väljare kommer tidigt på dagen snarare än framåt eftermiddagen. Nackdelen är att de föreslagna öppettiderna faller under lunchtid även för röstmottagarna. Rast bör tillgodoses då den totala arbetstiden överstiger fem timmar med det som behöver ställas i ordning både före och efter röstmottagningen. Med ytterligare en röstmottagare är bemanningen tillräcklig för att ge röstmottagarna en ordentlig rast. Det möjliggör också för att öka antalet mottagningsstationer till två om det skulle behövas. Vid RKR-valet 2022 var det öppet klockan 13 till 17 dessa två söndagar. I Kvänum var det intensivt de första 1,5–2 timmarna väljare men väldigt lugnt från klockan 15 och 123 personer som röstade. I Vedum var det en jämnare ström av väljare hela dagen och totalt 199 som röstade. Vid EU-valet 2024 var det bara 54 personer som förtidsröstade i Kvänum och 47 i Vedum. Här tidigare lades öppettiderna med en timma och var öppet klockan 12 till 16. Antalet öppettimmar har inte ändrats.

I Kvänum har förtidsröstningen de senaste två åren varit i en lokal på Tornumsgården. Lokalen är inte optimal då den är liten och svärmöblerad för att säkerställa väljarnas valhemlighet. Likaså är köbildningen, valsedelställ och valskärmar i olika rum vilket försvårar för röstmottagarna att ha god uppsikt över dessa samtidigt. Istället föreslås Nästegårdskolans aula/skolmatsal under förtidsröstningen i Kvänum, då den använts som vallokal på valdagen i flera val och det fungerat bra.

Sist föreslås att förtidsröstningen på valdagen flyttas till Alléhallen. Detta innebär samma lokal som föreslås för de tre valdistrikten i Vara tätort, det vill säga Vara Östra, Vara Västra och Vara Centrum. Att förlägga förtidsröstningen i direkt anslutning till en vallokal är beprövat av flera närliggande kommuner. Tidigare år har kommunhusets reception och kontaktcenter använts som röstningslokal på valdagen där utrymmet är mycket begränsat för att kunna möblera för röstmottagning på ett bra sätt. I och med det ökade trycket på förtidsröstning även på valdagen är kontaktcentret inte en bra lösning. Vid en sammanslagning kan samma möblering användas och både personal- och materialresurser effektiviseras. Eventuellt kan detta uppmuntra samma röstmottagare som arbetat under hela förtidsröstningen att bemanna även under valdagen utan att förlora känslan att inte vara en del av arbetet i en vallokal. När röstmottagningen avslutats, kan denna personal stötta i rösträkningen. Valkansliet kan utgå från Alléhallen och på ett mer aktivt sätt vara delaktiga i arbetet och finnas nära till hands om det skulle behövas. Detta innebär att valkansliets bemanning kan minska under dagen till förmån för valnämndens mottagning framåt natten.

Alla föreslagna röstningslokaler är preliminärbokade.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse av valsamordnare, dokumentid 176128

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Beslutet ska skickas till

- Uthyrare/ansvariga för beslutade röstningslokaler
- Kommunikationsavdelningen
- Kultur- och fritidschef
- Kanslichef
- Valdatasystemet Valid

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

§ 4

Ärendenummer VN 2026/6

Ersättning (arvode) för röstmottagare, ordförande och vice ordförande för RKR-valet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att fastställa ersättning (arvode) för röstmottagare till de allmänna valen för riksdag, kommun och region (RKR-valet) 2026 enligt följande:

1. Röstmottagare vid förtidsröstning och ambulerande röstmottagning får 200 kronor/timme på vardagar och 300 kronor/timme lördagar, söndagar och på valdagen.
2. Röstmottagare på valdagen får ett fast arvode om 3 300 kronor.
3. Ordförande i valdistrikt får ett fast arvode om 5 300 kronor.
4. Förste vice ordförande i valdistrikt får ett fast arvode om 4 300 kronor.
5. Andre vice ordförande i valdistrikt får ett fast arvode om 3 800 kronor.
6. Reserv som röstmottagare att finnas tillgänglig på morgonen får ersättning för en timme, det vill säga 300 kronor. Vid inringning utgår istället ersättning som för en ordinarie röstmottagare med ett fast arvode om 3 300 kronor.
7. Rösträknare på valnatten den 13 september 2026 får 300 kronor/timme.
8. Rösträknare på valnämndens preliminära rösträkning (också kallad uppsamlings- eller onsdagsräkningen) den 16 september 2026 får 200 kronor/timme.
9. Tjänstepersoner i Vara kommun ersätts med motsvarande belopp som för röstmottagare under förtidsröstning. Detta gäller för arbetad tid (utöver ordinarie arbetstid) direkt kopplat till val som sker på vardagar före klockan sex på morgonen och efter klockan 18 samt för arbete på helger. Som alternativ kan arbetstagaren välja att i stället öka sin flexbank med tid (en arbetad timme motsvarar en ledig timme) i stället för ersättning i pengar.
10. Samtliga fasta arvoden inkluderar tid för de obligatoriska utbildningarna som anordnas samt iordningsställande av vallokal inför och efter röstmottagning på valdagen.

Sammanfattning av ärendet

Valkansliet har gjort en ny översyn av arvoden med omvärldsanalys av kringliggande kommuner både inom V6-samarbetet och utanför. Bedömningen är att Vara kommun historiskt haft både en hög bemanning i valdistrikten och höga ersättningar till röstmottagare.

Valnämndens största kostnad är ersättningar till röstmottagare för deras insatser under förtidsröstningen och på valdagen. Det är också genom ersättningens storlek och antalet

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

röstmottagare som tjänstgör samtidigt som valnämnden kan påverka sina kostnader. Omvärldsanalysen visar att majoriteten kommuner betalar ett fast arvode till röstmottagare på valdagen som inkluderar de obligatoriska utbildningarna. Valdistrikten har mellan 6 och 8 röstmottagare totalt där 4 till max 5 röstmottagare tjänstgör samtidigt. Alla röstmottagare i valdistriktet är med och räknar rösterna på valnatten när röstmottagningen stängs på valdagen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse av valsamordnare, dokumentid 176330
- Utredning om antalet röstmottagare och deras ersättning (arvode) till RKR-valet 2026, dokumentid 175750
- Arbetsmaterial - beräkningar inför valnämndens budget 2026, dokumentid 161010

Beslutet ska skickas till

Lönecenter V6

Riktlinje för hantering av valsedlar RKR-valet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att till de allmänna valen till riksdag, kommun och region (RKR-valet) 2026

1. Anta riktlinje för hantering av valsedlar RKR-valet 2026.
2. Delegera till valkansliet att i den mån det uppstår ett behov, göra redaktionella förtydliganden i dokumentet.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden i Vara kommun genom valkansliet har ambitionen att genomföra kommande allmänna val till riksdag, kommun och region (RKR-valet) 2026 på ett för alla involverade smidigt och rättssäkert sätt, med full integritet för väljaren och samma förutsättningar för alla deltagande partier. Riktlinjen för hantering av valsedlar för RKR-valet 2026 syftar till att vara tydliga gentemot både väljare och röstmottagare i hur hanteringen av valsedlar sker i Vara kommun för att upprätthålla förtroendet för valsystemet.

Riktlinjen innehåller både instruktioner och information om de olika typerna av valsedlar, distribution och samdistribution, förvaring och transport, placering och kontroll av både valsedlar och valsedelställe samt eventuella incidenter som kan påverka tillgången av valsedlar. Även röstmottagarnas roll och ansvar vad gäller hanteringen av valsedlar specificeras i riktlinjen.

Riktlinjen gäller både före, under och efter valperioden 26 augusti till och med 13 september 2026 och ska ses som ett komplement till det som står om valsedlar i vallagen (2005:837) och utgår från de rekommendationer Valmyndigheten ger i sina handledningar och ställningstaganden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse av valsamordnare, dokumentid 176457
- Riktlinje för hantering av valsedlar RKR-valet 2026, dokumentid 171929
- Valmyndighetens vägledande ställningstagande om avskärmning av platsen för valsedlarnas VAL-864, dokumentid 176478
- Valmyndighetens vägledande ställningstagande om distribution av valsedlar VAL-885, dokumentid 176479
- Valmyndighetens vägledande ställningstagande om valsedlarnas ordning i valsedelställen VAL-863, dokumentid 176480

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Beslutet ska skickas till

- Riktlinjerna ska ingå i pärm med information och handledning för röstmottagare som ska finnas i varje röstnings- och vallokal under RKR-valet 2026
- Författningssamling

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

§ 6

Ärendenummer VN 2026/5

Valnämndens krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att

1. Fastslå att valnämnden av praktiska skäl, får utse röstmottagare ur de personkategorier som Valmyndighetens vägledande ställningstagande "Krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera" daterat 26 januari 2026, rekommenderar inte ska förordnas som röstmottagare
2. Ge röstmottagare och ordföranden i valdistrikten mandat att skyndsamt meddela valnämnden om en röstmottagare agerar eller uppträder på ett sådant sätt att personens saklighet, opartiskhet eller lämplighet i uppdraget kan ifrågasättas.
3. Ge valkansliet i uppdrag att i den obligatoriska utbildningen för valet informera alla röstmottagare och ordföranden om rapporteringsskyldigheten i beslutspunkt två.
4. Ge valkansliet i uppdrag att ta fram en tydlig rutin för hur röstmottagare ska meddela valnämnden vid fall där röstmottagares saklighet, opartiskhet eller lämplighet i uppdraget kan ifrågasättas.

Sammanfattning av ärendet

Valmyndigheten publicerade den 26 januari 2026 ett vägledande ställningstagande om krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera. Ställningstagandet betonar att hantering av röster utgör myndighetsutövning och därför måste präglas av objektivitet, saklighet och opartiskhet. Vidare rekommenderas att personer som kandiderar i ett val – eller är närstående till en kandidat – inte bör arbeta som röstmottagare eller hantera röster i det aktuella valet. Valnämnden i Vara kommun är positiv till de principer som Valmyndigheten tydliggör och avser att säkerställa att väljarnas förtroende för valgenomförandet upprätthålls.

Vara kommun har ett begränsat underlag av personer som vill och kan tjänstgöra som röstmottagare. Detta innebär att valnämnden i vissa fall behöver förordna personer även från de grupper som Valmyndigheten rekommenderar att valnämnder bör avstå från att rekrytera, exempelvis kandidaters närstående eller personer med andra relationer till kandidater som kan påverka eller uppfattas påverka objektiviteten.

För att säkerställa saklighet och opartiskhet vid rekrytering av röstmottagare föreslås att valnämnden inför en tydlig rutin där röstmottagare, och särskilt ordföranden i valdistrikten, ges ett uttryckligt mandat och en skyldighet att omedelbart rapportera om en röstmottagare uppvisar beteenden eller agerar på ett sätt som kan äventyra objektiviteten i valgenomförandet.

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Valnämnden kan då skyndsamt vidta nödvändiga åtgärder såsom entledigande eller omplacering till andra arbetsuppgifter, för att säkerställa att valarbetet bedrivs i enlighet med lagkrav och Valmyndighetens instruktioner.

En framtagen rutin med motiveringar för alternativa sätt att säkerställa röstmottagarnas objektivitet innebär att valnämnden vid behov kan göra undantag från de rekommenderade rekryteringsprinciperna i Valmyndighetens ställningstagande, samtidigt som man upprätthåller ett robust system för att bevaka och säkerställa objektivitet i praktiken.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från biträdande valsamordnare, dokumentid 175292
- Vägledande ställningstagande om krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera, diarienummer VAL-32-2026, handlingsid 2026.4

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

§ 7

Ärendenummer VN 2026/7

Fredade zoner i anslutning till röstmottagningsställen under RKR-valet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att valdistriktens ordförande, vice ordförande och röstmottagare på respektive röstmottagningsställe ges rätt att vid behov

1. Göra bedömningen av hur den fredade zonen ska se ut.
2. Anvisa representanter till en annan plats som inte bedöms ingå i den fredade zonen vid aktuell lokal.

Sammanfattning av ärendet

Förbudet mot propaganda enligt vallagen (2005:837) 8 kap. 3 § innebär att väljaren ska vara ostörd och skyddad från alla former av propaganda och påverkan vid röstmottagningsstället, som är samlingsnamnet och inkluderar både röstningslokaler (vid förtidsröstning) och vallokaler (på valdagen).

Eftersom röstningsmottagningsställena inte alltid är placerade på samma sätt geografiskt och till människors rörelsemönster, eller har samma yttre förutsättningar så går det inte att fatta ett principbeslut och därigenom precisera exakt hur stort utrymme som ska omfattas av förbudet mot propaganda. Bedömningen får göras i det enskilda fallet och utifrån lokalens förutsättningar.

För att säkerställa att väljare har möjlighet att genomföra sin röstning utan yttre påverkan bör platsen mellan lokalens anvisade parkering och lokalen vara en fredad zon för väljare. Det bör också tas med i bedömningen av hur den propagandafria zonen ska se ut, hur väljare överlag tar sig till vallokalen och att eventuella gångstråk eller passager därför också bör ingå i den fredade zonen. Grundregeln är att partier eller deras representanter som väljer att befinna sig i anslutning till röstmottagningsställen, ska tänka på att de med sin närvaro inte tvingar väljare att ta omvägar för att komma in till sin röstnings- eller vallokal. Förbudet mot propaganda innebär att utdelning av valsedlar, valaffischer och annat tryckt material, flaggor och vimplar utöver kläder och banderoller inte får förekomma i närheten av röstmottagningsställena så att de kan påverka väljare.

Partifunktionärer med banderoller eller annan klädsel eller utrustning som är partipolitisk bör inte uppehålla sig på röstmottagningsställe eller i anslutande utrymme under längre tid än vad som krävs i samband med att valsedlar avlämnas eller att tillgången på valsedlar i valsedelsställen kontrolleras. Partifunktionärer ska då ta av sig banderoller eller liknande. Det är inte tillåtet att en röstmottagare uppträder i sådan klädsel.

En väljare som bär klädsel med partipolitiskt budskap får aldrig vägras att rösta.

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Utifrån Valmyndighetens ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda daterad 15 december 2023 föreslås att alla röstmottagare på röstmottagningsställena har rätt att vid behov göra bedömningen av hur den fredade zonen ska se ut samt anvisa representanter till en annan plats som inte bedöms ingå i den fredade zonen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från biträdande valsamordnare, dokumentid 176202
- Valmyndighetens vägledande ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda, diarienummer VAL-887, handlingsid VN 2024.75

Beslutet ska skickas till

Ingå i pärm med information och handledning för röstmottagare som ska finnas i varje röstnings- och vallokal.

Revidering av delegationsordning för valnämnden inför RKR-valet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att anta den reviderade delegationsordningen för valnämnden inför de allmänna valen till riksdag, kommun och region (RKR-valet) 2026.

Sammanfattning av ärendet

Delegation innebär att en nämnd ger till exempel presidiet, en ledamot eller en anställd i kommunen i uppdrag att på nämndens vägnar fatta beslut i ett visst ärende eller i en grupp av ärenden. Den som har fått sådan självständig beslutanderätt kallas delegat. Detta regleras i kommunallagen (2017:725) 6 kap. 37–39 §§ och 7 kap. 5–6 §§

Syftet med att överföra beslutanderätten, det vill säga delegationen, är att avlasta valnämnden från rutinärenden så att nämnden kan ägna sig åt övergripande och principiella frågor.

Valkansliet har jämfört valnämndens delegationsordning med andra nämnders för att standardisera inledande texter och vissa punkter samt med andra kommuners valnämnder för att säkerställa att verksamhetens områden har täckts. Kompletteringar har skett vad gäller bland annat

- inkomna överklaganden och remisser
- personuppgiftshantering
- inköp och upphandling av material, varor och tjänster
- möjligheten att utse ambulerande röstmottagare sista veckan av förtidsröstning
- rapportering av incidenter i samband med val

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från nämndsekreterare, dokumentid 176239
- Reviderad delegationsordning för valnämnden, dokumentid 171933

Beslutet ska skickas till

- Delegater
- Författningssamlingen

Ändring av sammanträdesdagar i april och maj 2026 för valnämnden

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att

1. Ställa in valnämndens sammanträde den 14 april 2026.
2. Flytta valnämndens sammanträde från 26 till 5 maj med start klockan 8.00.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden fastställde sin sammanträdeskalender för 2026 den 21 oktober 2025 § 9. Då planerades det fler möten med motivering att det är lättare att ställa in sammanträden än att kalla till extrainsatta. Nu arbetar valkansliet intensivt inför höstens val till riksdag, kommun och region och har en tydligare planering med vad som ska till nämnden för beslut.

Valkansliet föreslår därför att valnämndens planerade sammanträde 14 april ställs in och att sammanträdet 26 maj flyttas fram till 5 maj istället. Övriga sammanträdesdagar föreslås oförändrade i dagsläget och med starttid klockan 15.00 om inget annat anges

Sammanträdesdagar 2026	Kommentar
Tisdag 5 maj, start kl. 8.00	Delårsrapport april 2026
Tisdag 16 juni	
Tisdag 11 augusti	Förordnande av röstmottagare
Tisdag 8 september	
Söndag 13 september	Leverans av valmaterial på morgonen samt valnämndens mottagning på kvällen
Onsdag 16 september	Valnämndens preliminära rösträkning
Tisdag 29 september	- Delårsrapport augusti 2026 - Delårsuppföljning och slutredovisning av internkontrollplan 2026 - Kort återkoppling om genomförandet av RKR-valet 2026

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse av valsamordnare, dokumentid 176183

Beslutet ska skickas till

- Valnämndens ledamöter och ersättare
- Valkansliet
- Ekonomiavdelningen
- Möteskalendern

Information från valkansliet 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Valsamordnaren informerar kort om:

1. Kort återkoppling från diverse utbildningar 2025–2026

Valkansliet deltar på Valmyndighetens olika webinarier och frågestunder som är mycket informativa.

Den 6 februari 2026 var både valsamordnare och biträdande valsamordnare på Länsstyrelsen Västra Götalands samverkansträff för kommuner i Göteborg. I april håller länsstyrelsen en scenariobaserad övning om skydd av allmänna val till vilken kommunens valsamordnare, beredskapssamordnare/säkerhetssamordnare och kommunikatör bjuds in (3 platser per kommun). I programmet ingår diskussioner och resonemang utifrån olika fiktiva scenarier. Övningen sker tillsammans med Valmyndigheten, Myndigheten för psykologiskt försvar och Polismyndigheten som på en övergripande nivå kommer presentera risker och hot samt arbetet med skydd av valgenomförandet.

Valsamordnaren deltog på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) regionala valkonferens i Göteborg i mitten av februari där bland annat utredningssekreteraren från valsedelskommittén presenterade delbetänkandet 710 miljoner skäl till reformer (SOU 2026:2). Som det ser ut nu kommer vi till Europaparlamentsvalet 2029 ha ett nytt valsedelssystem. Beroende på hur testerna med digitala röstlängder går, kommer detta också vara obligatoriskt 2029.

I maj kommer valsamordnarna att åka på Kaskelotdagen i Göteborg, en utbildningsdag i det nyinköpta administrativa valsystemet Kaskelot som anordnas av leverantören Troman AB. Dagen syftar till att fördjupa kunskaperna i funktionalitet, utbyta erfarenheter och utvecklingsaspekter av systemet. I och med Kaskelot har valkansliet en egen plattform för röstmottagare där de anmäler sitt intresse och sedan får information inför sitt uppdrag digitalt via <https://vara.jobbaival.se/>

Allt utbildningsmaterial har publicerats på Netpublicator i en mapp under Valnämnden och finns för hela nämnden att tillgå.

Samtliga fysiska träffar har varit mycket bra och är värdefulla forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Valkansliet förordar att dessa träffar görs obligatoriska för valsamordnare i kommande val och inkluderas i budgeten.

2. Postnords maskinella sortering av förtidsröster

I och med den digitaliserade förtidsröstningen kan Postnord erbjuda maskinell sortering av alla förtidsröster till kommunen samt leverans direkt till respektive vallokal. Förtidsrösterna sorteras per valdistrikt i nummerordning enligt väljarförteckningen. Kostnaden för sortering är 12 kronor per förtidsröst. Till RKR-valet 2022 hade Vara 4 714 förtidsröster och till 2026 uppskattas antalet öka till minst 5 000 förtidsröster. Det innebär en kostnad om 60 000 kronor som det inte är budgeterat för. Valkansliet har efter mycket övervägande beslutat att manuellt sortera förtidsrösterna själva i år. Däremot behöver Vara, liksom tidigare år, skriva avtal med Postnord för att få de kommunexterna rösterna hämtade och våra egna röster som avlagts i andra kommuner levererade till Vara, för att slippa åka med dessa till Postnords kontor i Falköping.

3. Informationsbroschyr om val till hushåll

Till tidigare val har valnämnden tryckt en informationsbroschyr som distribuerats med post till alla hushåll i kommunen som enligt Postnord uppgår till 7 350 stycken. Broschyren kostar 14 000 kronor att trycka enligt offert. Utöver detta tillkommer portokostnader om minst 30 000 kronor om broschyren skickas oadresserat, det vill säga som samhällsinformation, med risk att det hamnar med övrig information och försvinner i mängden. Skickas broschyren som adresserad post till varje hushåll kostar det minst 65 000 kronor. Majoriteten av kommunerna i Skaraborg har gått ifrån detta upplägg och sprider istället information om bland annat förtidsröstning och vallokaler via sin hemsida, digitala kanaler och eventuellt en annons i tidningen. Vara har nyligen upphandlat tjänsten för att kunna skicka digital post, det vill säga göra utskick till personer som har anmält en digital brevlåda. Det är ännu oklart hur tjänsten exakt fungerar och vad ett utskick av en informationsbroschyr om valet skulle kosta men skulle kunna vara ett alternativ till tidigare utskick. I kommunmagasinet Axet, som skickas till alla hushåll i början av juni, kommer information om valet inkluderas.

Valnämnden är enig om att en annons i lokaltidningen skulle kunna ersätta broschyren.

4. Intresseanmälan till att bli röstmottagare

I mitten av februari kontaktade valkansliet alla röstmottagare som arbetade 2024 samt de som anmält att de ville bli kontaktade inför RKR-valet 2026. Vi har idag närmare 100 intresseanmälningar med ungefär en tredjedel potentiellt helt nya röstmottagare. Av dessa har tillräckligt många anmält intresse för rollen som ordförande eller vice ordförande i valdistrikt. Som bilaga är en översikt av samtliga anmällda.

5. Valnämndens mottagning på valnatten

När röstmottagningen har stängts på valdagen, alla röster har räknats och sorterats ska dessa lämnas över till valnämndens mottagning på valnatten. Det har framkommit att det inte är den politiskt tillsatta valnämnden som avses utan att man med valnämnd avser den utförande myndigheten i mottagandet av materialet, det vill säga valkansliet. Förslagsvis hanterar valkansliet med egen bemanning mottagningen på valnatten. Däremot tar valkansliet tacksamt emot hjälp med att hämta valmaterial från vallokalerna.

6. Valnämndens preliminära rösträkning (uppsamlingsräkningen/onsdagsräkningen)

På onsdagen efter valdagen ska den preliminära rösträkningen genomföras.

Valmyndigheten har tydligt uttryckt att ”Valnämnden sammanträder under hela granskningen och rösträkningen. Det innebär att nämnden ska närvara under hela tiden. Valnämndens ledamöter bör dock inte delta i själva rösträkningen. Sammanträdet ska hanteras på samma sätt som ett vanligt nämndsammanträde enligt kommunallagen.”

Valkansliet föreslår därför att själva rösträkningen utförs av personal utsedd av valkansliet.

7. Utbildning av röstmottagare

Valmyndigheten tar fram material för att utbilda bland annat röstmottagare som kommunerna ska följa. Materialet publiceras först i mitten av april. För RKR-valet 2026 kommer röstmottagarna genomgå dels en webbaserad utbildning (cirka 45–60 minuter) och ett fysiskt utbildningstillfälle (cirka 1,5 timme) som kommunerna ska anordna och fokusera på övning och repetition. Utöver detta ska det hållas utbildningar för ordförande. Valkansliet planerar i dagsläget för att hålla två fysiska träffar under veckorna 34 och 35 för röstmottagare på valdagen. Utbildningen för röstmottagare under förtidsröstningen och ordförande kommer troligtvis ske under våren liksom utbildningsträff för ordförande.

8. Seniordagen 1 april 2026

Valsamordnare och biträdande valsamordnare kommer att vara med på Seniordagen i Vara konserthus den 1 april 2026 för att informera och demonstrera hur den moderniserade förtidsröstningen kommer att ske. Syftet är att kunna besvara eventuella frågor och funderingar redan nu och därmed minska detta under själva förtidsröstningen.

9. Statsbidrag

Valmyndigheten har nyligen informerat om hur mycket respektive kommun får i statsbidrag för att genomföra valet. Vara kommun kommer att få totalt 558 720 kronor varav 4 606 kronor för inköp av tillgänglighetsmedel (extra belysning, förstoringsglas). Bidragen betalas ut under april.

10. Omorganisation i valkansliet

Kansli- och beredskapsenheten söker en ny medarbetare med huvuduppdrag som registrator för kommunstyrelsen med förhoppning om att tjänsten är tillsatt efter sommaren. I tjänsten ingår valsamordnarrollen med 20 procent för att kunna arbeta strategiskt med valet även i mellanvalsåren samt få en bra överlämning och upplärning av nuvarande valsamordnare Loella Tandoc Johansson. Loella kommer finnas med i valarbetet även fortsättningsvis men inte ha huvudansvaret. Syftet är att fördela ansvaret och valarbetet på fler personer för att minska sårbarheten.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse av valsamordnare, dokumentid 176174
- Lista över röstmottagare som anmält intresse, dokumentid 176329

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

§ 11

Ärendenummer VN 2026/4

Redovisning av delegationsbeslut 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden godkänner redovisning av delegationsbeslut som listats i sammanfattningen.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden har överlåtit sin beslutanderätt för vissa ärenden till ett antal delegater såsom ordförande och tjänstepersoner i enlighet med sin delegationsordning (Kommunallag 2017:725, 7 kapitlet, 5–7 paragraferna). Dessa ärenden finns beskrivna i valnämndens delegationsordning, antagen av valnämnden den 24 februari 2022, § 2.

Syftet med en delegationsordning är att avlasta nämnden i vissa ärenden till förmån för ärenden av mer principiell beskaffenhet. Detta möjliggör en effektivare verksamhet från nämnden till delegaten med kortare beslutsvägar och snabbare handläggning av utvalda ärenden enligt delegationsordningen.

Beslut gjorda på delegation ska redovisas till nämnden enligt kommunallag (2017:725) 7 kapitlet, 8 paragrafen. Redovisningen innebär inte att valnämnden omprövar eller fastställer delegeringsbesluten. Däremot får valnämnden återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutanderätten genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Följande delegationsbeslut har tagits sedan nämndens senaste sammanträde 21 oktober 2025:

- Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) för valsysteem Kaskelot med Troman AB, handlingsid VN 2026.1 enligt punkt 1.4 Undertecknande av personuppgiftsbiträdesavtal, signerat av delegat kommundirektör

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse av nämndsekreterare/valsamordnare, dokumentid 174188

VARA KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum
2026-03-24

§ 12

Ärendenummer VN 2026/2

Anmälningssärenden 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden godkänner redovisning av anmälda ärenden inkomna till och med 18 mars 2026 som förtecknas i protokollet som beslutsunderlag.

Beslutsunderlag

- Avtal för Kaskelot Online, molnbaserad valadministration för perioden 1 januari 2026 till och med 31 december 2029 med möjlighet till förlängning, handlingsid 2055.70
- Kommunfullmäktiges beslut 2025-11-24, § 93 Strategisk plan och budget 2026–2029, handlingsid 2025.72
- Strategisk plan och budget 2026–2029, handlingsid 2025.73
- Kommunstyrelsens beslut 2026-03-04, § 20 Riktlinje för investeringsprocessen, handlingsid 2026.7
- Riktlinje för investeringsprocessen, handlingsid 2026.8

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: PER ENAR GUNNARSSON

Date: 2026-03-25 07:17:29

BankID refno: 019d23a3-e88e-75bc-bc9b-c9f15d874678

Ordförande: Per Gunnarsson (M)

Signed by: CHRISTINA RIKARDSSON

Date: 2026-03-25 09:06:45

BankID refno: 019d2407-e5a5-7e99-8c59-e1a96dc7faab

Justerare: Christina Rikardsson (SD)